

Şirk-i hafî ne demektir?

Özgür Tümer: “Şirk-i hafî ne demektir? Örneklerle açıklayabilir misiniz?”

Şirk, Allah’a eş ve ortak koşmak demektir.

Cahiliye dönemi putperestleri müşriktiler.

Yani Allah’ı bildikleri halde putlara tapıyorlar, putları Allah’a eş koşuyorlardı.

Kur’ân bu hususa şöyle itiraz ediyor:

“And olsun, eğer onlara, ‘Gökleri ve yeri kim yarattı?’ diye sorsan elbette, ‘Allah’, derler. De ki: ‘Peki söyleyin bakalım? Allah’ı bırakıp da ibadet ettikleriniz var ya; eğer Allah bana herhangi bir zarar dokundurmak isterse, onlar Allah’ın dokundurduğu zararı kaldırabilirler mi? Yahut Allah bana bir rahmet dilese, onlar O’nun rahmetini engelleyebilirler mi?’ De ki: ‘Allah bana yeter. Tevekkül edenler ancak O’na tevekkül ederler.’” 1

Şirk-i hafiye gelince...

Şirk-i hafi, gizli şirk veya küçük şirk demektir.

Allah rızası için değil; desinler diye amel etmek...

Amelde riya ve gösteriş yapmak...

İhlâssızlık ve samimiyetsizlik...

Bunlar Peygamber Efendimizin (asm) bizi sakındırdığı şirk-i hafi örnekleridir.

Peygamber Efendimiz (asm) buyurdu ki:

“Ümmetim hakkında en çok korktuğum şey, Allah’a ortak koşmaktır. Güneşe, aya ve puta tapacaklarını söylemiyorum. Allah rızası dışında yapılan amelleri ve gizli arzuları kastediyorum.” 2

Peygamber Efendimiz (asm) şirk-i hafîyi şöyle tanımlıyor:

“Şirk-i hafî, kişinin, makam sahibi birisinin gözüne girmek için iş yapmasıdır.” 3

Kezâ Peygamber Efendimiz (asm) şirk-i hafî tehlikesine şöyle dikkat çekiyor:

“Ümmetimde şirk, karanlık gecede tepeciğin üzerinde karıncanın yürümesinden daha gizlidir. En aşağı derecesi, zulmün azıcık bir şeyine dahi sevgi göstermen veya adaletin azıcık bir şeyini dahi istememendir. Din Allah için sevmek ve Allah için buğz etmekten başka bir şey midir? Allah buyuruyor ki: ‘Eğer Allah’ı seviyorsanız bana tâbi olunuz ki, Allah da sizi sevsin.’” 4

Bediüzzaman'a göre, bir cemaatin ortak malı olan iyilikleri o cemaatin reisine vermek, onun gururunu ve enaniyetini okşamak şirk-i hafiye yol açar. 5

Keza Said Nursî Hazretleri diyor ki: "Hubb-u cahtan gelen şöretperestlik saikasıyla ve şan ve şeref perdesi altında teveccüh-ü âmmeyi kazanmak, nazar-ı dikkati kendine celb etmekle enâniyeti okşamak ve nefis-i emmâreye bir makam vermektir ki, en mühim bir maraz-ı ruhî olduğu gibi, 'şirk-i hafi' tabir edilen riyâkârlığa, hodfuruşluğa kapı açar, ihlâsı zedeler." 6

Devekuşu gibi olan nefsin bir şeyi Allah'ın mülkünden ve tasarrufatından çıkarma girişimi Said Nursî hazretlerine göre şirk-i hafîdir. 7

Bediüzzaman'a göre enaniyetten doğan şirk-i hafî katılaşırca esbab şirkine döner. Bu da devam ederse küfre dönüşür. Bu da ateizme yol açar. 8

Bediüzzaman, nefsi şirk-i hafiye düşmemesi konusunda şöyle uyarıyor:

"Ey nefis! Eğer takva ve amel-i salihle Hâlıkını razı ettiysen, halkın rızasını tahsile lüzum yoktur; o kâfidir. Eğer halk da Allah'ın hesabına rıza ve muhabbet gösterirlerse, iyidir. Şayet onlarınki dünya hesabına olursa, kıymeti yoktur. Çünkü onlar da senin gibi aciz kullardır. Maahaza, ikinci şıkkı takip etmekte şirk-i hafî olduğu gibi, tahsili de mümkün değildir. Evet, bir maslahat için sultana müracaat eden adam sultanı irza etmişse, o iş görülür. Etmemişse, halkın iltimasıyla çok zahmet olur. Maamafih, yine sultanın izni lâzımdır. İzni de rızasına mütevakkıftır." 9

Şirk-i hafî günahından nasıl arınmamız gerektiğini Peygamber Efendimiz (asm) şöyle bildiriyor:

"Şirk içinizde karıncanın yürüyüşünden daha gizlidir. Yaptığında şirkin küçüğünden de büyüğünden de seni arındıracak bir şey söyleyeyim mi? Şöyle dersin:

'Allahümme innî euzü bike en üşrike bike ve ene a'lemü ve estağfirüke limâ lâ a'lem.' Bu duâyı üç defa söylersin." 10

Duâ

Ey Hafız-ı Hannan! Şirkin gizlisinden de, açığından da, küçüğünden de, büyüğünden de, bildiğimizden de, bilmediğimizden de Sana sığınıyoruz! Bize iman-ı kâmil ve hüsn-ü hatime ver! Âmin!

Dipnotlar:

- 1- Zümer Sûresi: 38.
- 2- Camiü's-Sağır, 2/582; İbn-i Mace, Zühd, 21.
- 3- Camiü's-Sağır, 3/1111.
- 4- Camiü's-Sağır, 3/1112; Âyet: Âl-i İmran Sûresi: 31.

- 5- Lem'alar, s. 138.
- 6- Lem'alar, s. 169.
- 7- Mesnevî-i Nuriye, s. 153.
- 8- Mesnevî-i Nuriye, s. 155.
- 9- Mesnevî-i Nuriye, s. 155.
- 10- Camiü's-Sağir, 3/1112.